

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 491

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κα Αγγελική Αδαμοπούλου

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 9840/21.9.2020 Ερώτηση με θέμα:
«Αιολικό πάρκο σε Αρχαιολογικό Χώρο - Επισκοπή Ιεράπετρας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 9840/21.9.2020 Ερώτησης της Βουλευτού κας Αγγελικής Αδαμοπούλου, και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Οι ισχυρισμοί της κ. Βουλευτού ότι οι γνωμοδοτήσεις από πλευρά των αρμόδιων υπηρεσιών και των Συμβουλίων του ΥΠΠΟΑ για την εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ στην περιοχή «Σμαϊλλόγγοσι» παρουσιάζουν “σοβαρές παρατυπίες” είναι αναληθείς. Οι υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ έχουν ως μέλημά τους την προστασία και ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της επικράτειας, σύμφωνα με το Σύνταγμα και το Ν. 3028/2002, και δεν λειτουργούν «με αδιαφάνεια και διαπλοκή», όσον αφορά στη διαχείρισή τους και την προστασία τους, όπως σημειώνεται -προσβλητικά- για τους αρμόδιους δημοσίους λειτουργούς στο κείμενο της ερώτησης.

Επισημαίνεται ότι, οι αρμόδιες υπηρεσίες και τα Συμβούλια του ΥΠΠΟΑ προχωρούν στην εξέταση αιτημάτων και γνωμοδοτούν επί της χωροθέτησης και λειτουργίας Αιολικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ), σύμφωνα με τον Ν. 3028/2002 και με γνώμονα την προστασία αρχαιολογικών χώρων και μνημείων. Αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην Ερώτηση για την χωροθέτηση ΑΣΠΗΕ στην περιοχή «Σμαϊλλόγγοσι», του Δήμου Ιεράπετρας, και σύμφωνα με την επιστήμη και με τα στοιχεία από την αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου, διευκρινίζονται τα κάτωθι:

1. Οι σημαντικότερες αρχαιολογικές θέσεις εντός του κηρυγμένου και οριοθετημένου αρχαιολογικού χώρου του Ισθμού Ιεράπετρας είναι ο επισκέψιμος, πρωτομινωϊκός οικισμός στο Κεφάλι Βασιλικής, το Ιερό Σκοτεινών Αιώνων στην Κεφαλα Βασιλικής, καθώς και ο οικισμός του Σκοτεινών Αιώνων στον Χαλασμένο και τα Καταλύματα Μοναστηρακίου στο Φαράγγι του Χα, οι οποίες είναι ανασκαμμένες αλλά μη επισκέψιμες θέσεις. Σύμφωνα με τις σχετικές γνωμοδοτήσεις του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Κρήτης και της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λασιθίου, δεν υπάρχει οπτική όχληση στις ανωτέρω θέσεις από την εγκατάσταση του ΑΣΠΗΕ.

2. Οι αναφερόμενες στην Ερώτηση 20 αρχαιολογικές θέσεις, που σύμφωνα με τους ισχυρισμούς ομάδας πολιτών εντοπίστηκαν σε επιφανειακές έρευνες στην περιοχή, απεδείχθη ότι ήταν ήσσονος σημασίας και κακής διατήρησης ή δεν ήταν καν αρχαιολογικές θέσεις και ουδέποτε δημοσιεύτηκαν. Η σημαντικότερη θέση που προέκυψε από τις αναφερόμενες επιφανειακές έρευνες ήταν το Βασιλικής Κεφάλι, η οποία έχει ανασκαφεί και, όπως ήδη αναφέρθηκε, δεν έχει καμία οπτική επαφή με τον χώρο του αιολικού σταθμού.

3. Από τις υπόλοιπες αναφερόμενες στην Ερώτηση θέσεις μόνο το Αφροδίτης Κεφάλι έχει ανασκαφεί και πρόκειται για μινωικό φυλάκιο. Επιπλέον, δεν υπάρχει φρυκτωρία στο Τουρλωτό Κεφάλι, ενώ η Καζέρμα είναι νεότερο (οθωμανικό) φρούριο και όχι ενετικό.

4. Όσον αφορά στην εξέταση του αιτήματος για την εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ στη Θρυπτή, διευκρινίζεται ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ γνωμοδότησαν αρνητικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3028/2002, διότι η προτεινόμενη χωροθέτηση ήταν σε πολύ κοντινή απόσταση και με οπτική επαφή με τους προαναφερόμενους ανασκαμμένους, μελετημένους και δημοσιευμένους αρχαιολογικούς χώρους. Επομένως, δεν υπάρχει λόγος να προκαλούνται “εύλογες απορίες και καχυποψία για διακριτική μεταχείριση”, όπως αναφέρεται στην Ερώτηση.

Επιπλέον, αναφορικά με την από 14.2.2019 κατάθεση της ιεραρχικής προσφυγής από κάτοικους του Δήμου Ιεράπετρας, κατά της Απόφασης του 2018 (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/462079/329995/5050/25.9.2018 Υ.Α.) με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση χωροθέτησης της εν λόγω ΑΣΠΗΕ, διευκρινίζονται τα κάτωθι:

Η ως άνω ιεραρχική προσφυγή παραπέμφθηκε την 1η Ιουνίου 2019 προς εξέταση στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο για την κατά νόμο γνωμοδότηση (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/352026/251444/7409/2880/1.7.2019). Ακολούθως, η ενδιαφερόμενη εταιρεία, Κ.Ι. Σαραντόπουλος Α.Ε. - Α. Αναλιωτάκης ΑΒΕΕ, κατέθεσε το από 5.9.2019 υπόμνημα και την από 6.9.2019 επιστολή, με διευκρινιστικά στοιχεία αναφορικά με την υπόθεση και, ειδικά, σε σχέση με τα διαλαμβανόμενα στην εν λόγω ιεραρχική προσφυγή. Σε συνέχεια αυτών, η Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων προχώρησε σε ενδελεχή μελέτη των στοιχείων του φακέλου, λαμβάνοντας υπόψη και τις απόψεις της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων Λασιθίου, και ενημέρωσε σχετικά την ιεραρχία, με το υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/478504/343777/9813/3829/19.9.2019 ενημερωτικό σημείωμα. Σύμφωνα με αυτό, διαπιστώθηκε ότι το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης, κατά τη διατύπωση της σχετικής γνωμοδότησης, σε συνέχεια της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη Απόφαση του 2018, έλαβε υπόψη του το σύνολο των αρχαιολογικών και λοιπών στοιχείων που αφορούσαν στην υπόθεση και δεν έχουν προκύψει νέα δεδομένα.

Κατόπιν τούτου, εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/478541/343801/9841/3830/24.10.2019 απόφαση, σύμφωνα με την οποία ανακλήθηκε η από 1.7.2019 πράξη παραπομπής του θέματος της εξέτασης της ιεραρχικής προσφυγής στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Στην εν λόγω απόφαση αναφέρεται ρητώς ότι «δεν έχουν προκύψει νέα στοιχεία, τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά την εξέταση της υπόθεσης από το Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης στην υπ' αριθμ. 3/17.11.2017 συνεδρία του, σε συνέχεια της οποίας εκδόθηκε η ως άνω Απόφαση του 2018, και όπως έχει κριθεί από το ΣτΕ (3562/2013), η Διοίκηση δεν υποχρεούται να επανεξετάσει υπόθεση, η οποία έχει ήδη κριθεί επί της ουσίας, χωρίς να υπάρχουν νεώτερα δεδομένα». Κατά ταύτα, η Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, με το υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/461572/331536/9543/3816/4.11.2019 έγγραφό της, ενημέρωσε αρμοδίως τους προσφεύγοντες σε σχέση με τα ανωτέρω.

Επισημαίνεται, ότι στις 19.4.2019 κάτοικοι του Δήμου Ιεράπετρας κατέθεσαν ιεραρχική προσφυγή στο ΥΠΕΝ κατά της εγκατάστασης ΑΣΠΗΕ στο Σμαϊλόγγοσι, η οποία απορρίφθηκε με την αρ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/36178/1877/19.4.2019 Υπουργική Απόφαση (ΑΔΑ: 67Ο4653Π8-ΙΚΞ).

Αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην Ερώτηση για την διάνοιξη δρόμου από την εταιρεία “Κ.Ι. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.-ΑΝΑΛΙΩΤΑΚΗΣ Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία Εκμετάλλευσης Αιολικής Ενέργειας” στο χώρο εγκατάστασης της εν θέματι ΑΣΠΗΕ, διευκρινίζονται τα εξής:

Τον Δεκέμβριο 2019, η εν λόγω εταιρεία κατέθεσε αίτημα έγκρισης εργασιών αποκατάστασης και βελτίωσης βατότητας υφιστάμενου αγροτικού δρόμου, προς την κορυφογραμμή Σμαϊλόγγοσι. Το θέμα διαβιβάστηκε στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κρήτης για την κατά νόμο γνωμοδότηση και εξετάστηκε στην υπ' αριθ. 3/19.5.2020

συνεδρία του, λόγω και των ειδικών συνθηκών για την πρόληψη διασποράς του COVID-19. Ακολούθως, εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/233223/162292/2261/22.5.2020 Απόφαση περί «μη έγκρισης του αιτήματος αποκατάστασης και βελτίωσης βατότητας υφιστάμενου δρόμου προς την κορυφογραμμή "Σμαϊλόγγοσι", Δ.Δ. Κάτω Χωριού, Δήμου Ιεράπετρας, Π.Ε. Λασιθίου, καθώς οι αιτούμενες εργασίες ξεκίνησαν και σε μεγάλο βαθμό υλοποιήθηκαν, χωρίς να έχει χορηγηθεί η απαιτούμενη έγκριση από την αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΠΟΑ και χωρίς να έχει γίνει η απαιτούμενη επίβλεψη των εκσκαφών».

Εν συνεχεία, η ενδιαφερόμενη εταιρεία κατέθεσε ιεραρχική προσφυγή κατά της ως άνω Απόφασης, η οποία εξετάστηκε από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, στην υπ' αριθ. 21/2.6.2020 συνεδρία του. Σύμφωνα με την ομόφωνη γνωμοδότηση του Συμβουλίου η ιεραρχική προσφυγή της εταιρείας απορρίφθηκε, καθώς οι εργασίες αποκατάστασης και βελτίωσης του υφιστάμενου αγροτικού δρόμου, ο οποίος ξεκινά από το χωριό Επισκοπή Κάτω Χωριού και καταλήγει στην κορυφογραμμή Σμαϊλόγγοσι, υλοποιήθηκαν χωρίς την απαιτούμενη έγκριση από πλευράς ΥΠΠΟΑ, σύμφωνα με το άρθρο 10 και 12 του ν. 3028/2002 (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/249286/174692/4954/2779/18.6.2020 Απόφαση). Σε σχέση με τη διατήρηση του ως άνω δρόμου για λόγους ασφάλειας του δικτύου και εξυπηρέτησης της τοπικής κοινότητας, το Συμβούλιο γνωμοδότησε ότι «δεν υπάρχει κατ' αρχάς αντίρρηση, εφόσον εξασφαλιστούν οι σχετικές εγκρίσεις που απαιτούνται, καθώς δεν διαπιστώνεται καταστροφή αρχαιοτήτων ή βλάβη στις υφιστάμενες αρχαιολογικές θέσεις και το περιβάλλον του αρχαιολογικού χώρου Ισθμού Ιεράπετρας, σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 12 του ν.3028/2002. Επίσης, το εν λόγω έργο δεν εμπίπτει στους περιορισμούς της υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΛΑΣ/462079/329995/5050/25-9-2018 Απόφασης, η οποία αφορά αποκλειστικά στη χωροθέτηση και εγκατάσταση του αιολικού σταθμού εντός του ορισμένου πολυγώνου, όπου δύνανται να συνεχιστούν οι εργασίες συναρμολόγησης των Α/Γ και ολοκλήρωσης της εγκατάστασης του αιολικού σταθμού».

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΕΦΑ Λασιθίου

Ακριβές Αντίγραφο

Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικού Έργου και Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ ΔΗΜΗΤΗΡ-ΕΛΕΝΗ